

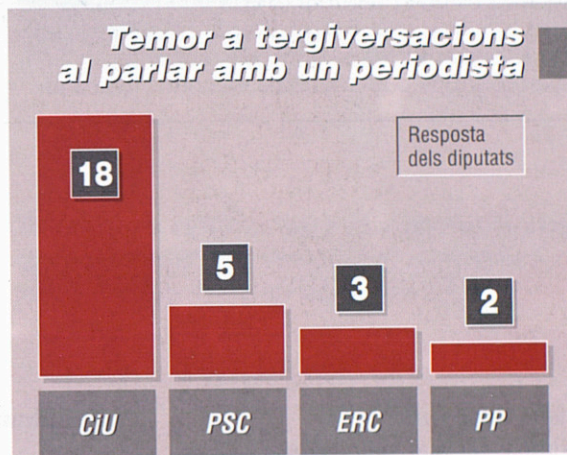
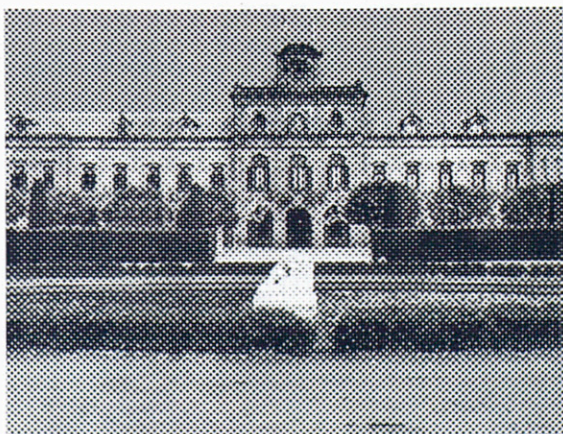
Els diputats catalans desconfien dels periodistes

Resultats d'una enquesta que han contestat el 65% dels parlamentaris

Equip UAB*

El que s'exposa a continuació és el resultat d'una enquesta feta als diputats del Parlament de Catalunya. Els diferents aspectes analitzats van des de la seva opinió sobre la tasca actual del periodista polític fins a les virtuts que aquest hauria de tenir i no té.

El caràcter de la relació periodista-polític, els aspectes que més haurien d'interessar el redactor de la secció de política i la descredició de la política són alguns altres aspectes de la mostra. També s'ha intentat descobrir, a partir dels seus representants, les preferències que tenen els partits polítics respecte als mitjans de comunicació.

Considera que són habituals les informacions periodístiques falses?

La pregunta és oberta, i la resposta dels entrevistats es pot veure reflectida en més d'un dels ítems amb què hem volgut cobrir el ventall de contestes possibles:

- No falses, però sí incompletes.
- Sí habituals.
- Tergiversacions / tendencioses.
- Errònies / falta de rigor / falta de formació.
- No habituals.

	CDC	UDC	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
No falses	9	1	-	-	-	1	9	20
Sí habituals	3	1	1	-	-	1	1	7
Tergivers.	6	1	5	-	4	-	3	19
Errònies	6	2	-	1	1	2	9	21
No habituals	12	3	2	-	3	2	10	32

Els parlamentaris entrevistats no es pronuncien contundentment sobre la qüestió, però el grup més nombrós (32) considera que no són habituals les informacions polítiques falses. Cal

*Aquesta enquesta ha estat realitzada per a la revista Capçalera per estudiants de quart de Periodisme de la UAB, alguns d'ells ja professionals, del grup de matí de l'assignatura de Periodisme Especialitzat (Periodisme Polític). La direcció de l'enquesta ha anat a càrrec del professor de l'assignatura, Xavier Giró. L'equip d'enquestadors està format per: Rosa Abejón, Elisabeth Acedo, Joan Didac Alcántara, Carolina Álvarez, Daniel Arasa, Àngels Arrazola, Alberto Ballesteros, Carmen Becerra, Diego Belmonte, Isabel Benito, Mònica Bernabé, Francesc Castañé, Guillem Clua, Marta Colomé, Carla Cors, Cristina Costejà, Josep Maria Deop, Soledad Domínguez, Ferran Espada, Enric Rimbau, Estanis Vayreda, Elena Calzada, Agnès Felis, Sergi Giménez, Isabel Galí, Jordi Ferrer, Joan Carpiñero, Sílvia Laspalas, Soledad López Chillón, Alyson López, Oriol Llop, Haydee País, Ricard Palou, Alberto Pascual, Jordi Prades, Pere Rusinyol, Dolors Rascón, Daniel Serarols, Jordi Salvat, Clara Sánchez-Castro, Verònica Sanz, Gustavo Vizoso, Ramiro Varea, Alicia Vila, Yolanda López, Blanca Yáñez, Cristina Zamorano, Jordi Corbalán, Alejandra Garijo, Gemma Visa, Ana Vilaverde, Gregorio Quesada, Sílvia Sánchez, Jordi Guillén i Lourdes Sarrión.

— **Són nombrosos els que consideren que es publiquen moltes tergiversacions i falsedats** —

notar, però —a causa de la formulació de la pregunta— que el que es nega estrictament és la freqüència amb què s'observen informacions falses.

Mentre que els convergents s'inclinen per considerar que les notícies falses són no habituals (12), o més aviat incompletes (9), ERC i IC estimen majoritàriament que hi ha tergiversacions i informacions tendencioses. Socialistes i populars creuen menys habituals les informacions falses, encara que diuen que n'hi ha sovint d'incompletes i errònies. Un parlamentari socialista diu que si que són habituals, però n'hi ha 10 que el contradiuen. Pel que fa als populars, no hi destaca cap opinió. I quant a IC, cap membre no creu que les informacions polítiques falses siguin habituals.

Quan el molesta que la premsa s'ocupi de vostè?

Aquesta és una pregunta oberta que permetia qualsevol resposta. Les respostes es van agrupar en els següents ítems, distribuïts entre els diversos grups parlamentaris tal com s'indica en

aquesta taula. Cal tenir present que les respostes no són excloents les unes de les altres.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
Mai	11	1	1	1	2	7	23
Mai no m'ha molestat	8	1	-	-	1	6	16
Quan no sé de què va	2	-	-	-	-	1	3
Quan parla de la meua vida privada	7	3	-	3	-	7	20
Altres *	13	3	-	3	3	7	29

* En aquest ítem, hi predominen, encara que no aclaparadorament, respostes que podem englobar en aquesta afirmació: "Quan la informació política és incorrecta".

La meitat dels enquestats consideren que la premsa els molesta. Els diputats d'ERC i d'IC són els que se senten més incomodats pels mitjans 6 de 8 i 6 de 7, respectivament.

A una quarta part dels entrevistats els molesta que la premsa s'ocupi de la seva vida privada. La distribució d'aquesta resposta per partits no és significativa.

Els diputats de CiU i PSC són els que menys els destorba la premsa —19 de 22 i 13 de 15,

Del tallat a la trucada tallada

Tenen molta feina? Els falta temps? O simplement...passen? Sembla ser que els "peixos grossos" de la política no volen posar-se al nivell dels més petits i desvelar així les seves opinions. Els Pujol, Maragall, Obiols i Sala estan, per si no se sabia, a un altre nivell. Quan es tracta de facilitar la feina als periodistes, hi ha personatges "públics" que no col·laboren. En conseqüència, ens haurem de limitar a fer un comentari de les dades que tenim.

Tot i aquesta mancança, l'enquesta ha estat resposta per 86 diputats, i per això es pot considerar representativa del Parlament de Catalunya (135 diputats). Gairebé el 60 per cent d'enquestats va accedir a contestar en entrevistes personals; en molts casos, als despatxos propis o en els recessos de les sessions parlamentàries. S'ha trobat més d'un cas en què el polític va convidar el periodista a un tallat!

La resta de diputats van contestar per telèfon (20%) o via fax (18%).

La mostra no és completa per una sèrie de motius:

1. Els derivats de problemes tècnics i/o humans (18,7%): en aquest camp incloem els fax espatllats, les trucades tallades misteriosament i, per què no reconèixer-ho, la falta d'insistència per part d'alguns enquestadors.
2. Els il·localitzables (7,5%): a part dels polítics als quals "sempre" comunica el telèfon, cal deixar constància també de la tasca obstructionista d'alguns gabinets de premsa que, en alguns casos, no han fet arribar amb prou diligència, els encàrrecs deixats pels enquestadors a la secretària de torn.
3. Els "passotes" (10,5%): alguns diputats als quals això de les enquestes no els va.

Per partits, aquests tres grups de no-enquestats són així:

Problemes tècnics:

CiU	20 de 70 diputats (28%)
PSC	4 de 40 diputats (10%).
ERC	cap
IC	cap
PP	1 de 7 diputats (14%)
GM	cap

Il·localitzables:

CiU	4 de 70 diputats (7%)
PSC	5 de 40 diputats (12%)
ERC	cap
IC	1 de 7 diputats (14%)
PP	cap
GM	cap

"Passotes":

CiU	5 de 70 diputats (7%)
PSC	5 de 40 diputats (12%)
ERC	2 de 10 diputats (20%)
IC	1 de 7 diputats (14%)
PP	1 de 7 diputats (14%)
GM	cap

Una curiositat, Esquerra Republicana de Catalunya té el tant per cent més alt de contestes i de "passotes". ●

respectivament, no se senten incomodats pels mitjans—, malgrat que pertanyen a grups que tenen una vinculació més directa amb òrgans de govern i que, per tant, són objectius directes —o si es vol naturals— de la crítica periodística. D'entre els partits no dominants, ERC i IC lamenten aparèixer als mitjans només arran de conflictes interns. Els parlamentaris de comarques es queixen de l'espai marginal que els dedica la premsa respecte a les informacions relacionades amb Barcelona.

Creu que l'entrevista ha de ser una oportunitat per al polític de donar a conèixer els seus punts de vista?

Les respostes s'han pogut classificar de la següent manera:

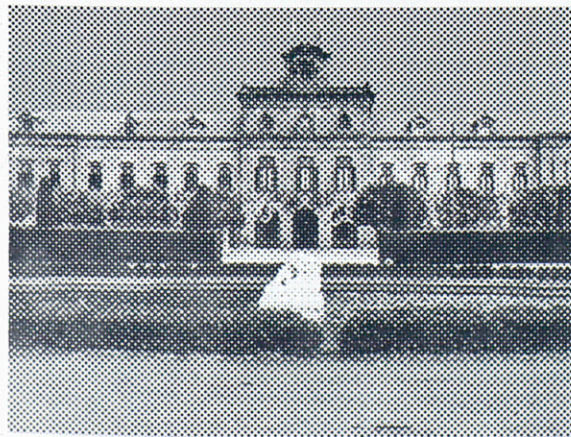
Si.
 Ha de ser una discussió amb el periodista. Pot discutir-se amb l'entrevistador, però també cal que aquest permeti al polític expressar el seus punts de vista.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
Si	21	2	-	1	3	14	41
Discussió	4	-	-	-	1	5	10
Ambdues coses	14	6	1	4	1	8	34

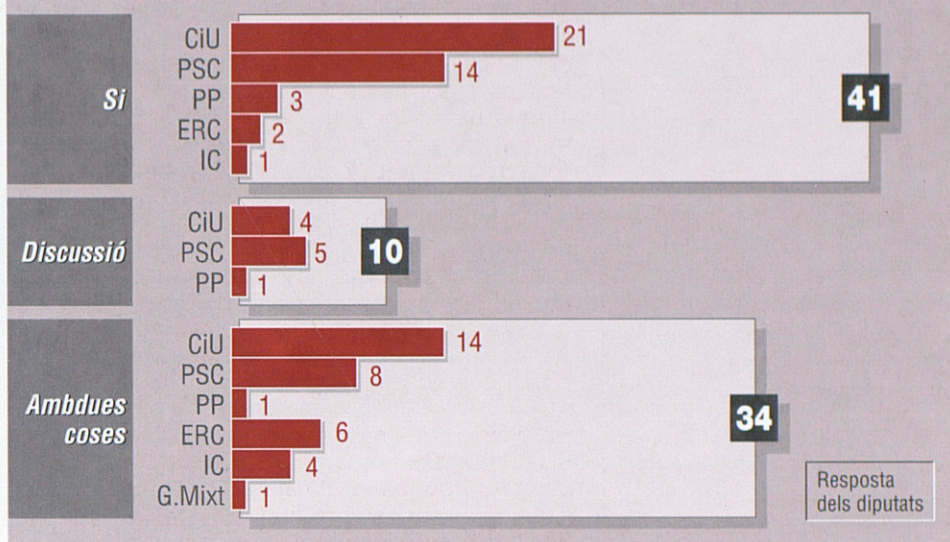
Aproximadament la meitat dels diputats de CiU opinen que l'entrevista és una oportunitat perquè el polític exposi els seus punts de vista. Un terç dels enquestats de l'altra força majoritària, el PSC, diu el mateix.

Un de cada deu diputats de CiU considera que l'entrevista ha de ser una discussió amb el reporter, opinió que comparteix un de cada cinc parlamentaris del PSC. La resta de grups no s'aparten gaire d'aquesta tònica.

Dins la globalitat de la pregunta, cada parlamentari matisa les seves respostes. El secretari general d'ERC, Àngel Colom, diu que "el periodista és un notari de la notícia, de l'expressió de les idees del polític". Antoni Comas, de CiU, diu que "si el periodista vol opinar, que es faci una entrevista a si mateix". Algunes raons que fan de l'entrevista un mitjà per vehicular l'opinió dels polítics les explica Joan Puigercós, d'ERC: "L'entrevista és una de les millors fórmules perquè el polític exposi els seus punts de vista, ja que és menys manipulable i té més interès per al públic que un article d'opinió".

Creu que l'entrevista ha de ser una oportunitat pel polític per donar a conèixer els seus punts de vista o una discussió amb el periodista?

Sovint es critica que els periodistes no recullen fidelment les paraules dels polítics. Què en pensa?

1. És cert.
2. És cert, però és que falta eficiència comunicativa del polític.
3. Generalment no.
4. No es pot generalitzar.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
1.	7 (42%)	6 (75%)	-	3 (50%)	-	11 (42%)	(43.5%)
2.	7 (17%)	1 (12%)	-	2 (33%)	-	7 (26%)	(20%)
3.	7 (17%)	-	-	-	2 (50%)	6 (23%)	(17.6%)
4.	9 (22%)	1 (12%)	1 (100%)	1 (17%)	2 (50%)	2 (7%)	(18.9%)

* Totes les xifres corresponen al percentatge dintre del mateix partit.

Els diputats del Parlament de Catalunya es malfien dels periodistes. Això ho podem afirmar després d'observar els resultats i veure que un 43.5% dels polítics enquestats creuen que els periodistes no recullen fidelment les seves paraules. D'altra banda, un 20% pensa que és per falta d'eficiència comunicativa del polític. Només un 17.6% creu que generalment no es tergiversen les seves declaracions, i un 18.9% opina que no es pot generalitzar.

Si ens fixem en l'anàlisi partit per partit, veiem que les tendències són diferents. Entre els grups polítics que majoritàriament acusen els periodistes de tergiversadors, destaquen els diputats d'ERC. Sis dels vuit parlamentaris que han contestat aquesta pregunta consideren que els periodistes no són fidels a les seves paraules.

— La meitat dels parlamentaris enquestats se senten ofesos per les informacions de premsa —

“Els mitjans de comunicació no ens fan cas, i quan ens en fan manipulen les nostres declaracions”, diuen. Per exemple, el que més tem Ernest Benach ERC d'un periodista “és que se li acabin les piles de la gravadora” i que per tant no reflecteixi les seves declaracions. L'enquesta porta algunes sorpreses. Si més no per a aquells que creguin en la vella idea, de final dels 70, que hi ha una certa simpatia entre l'esquerra i els periodistes. El cas és que la meitat dels diputats d'IC enquestats (tres de sis) opinen que els periodistes no transcriuen fidelment les seves paraules. Només Joan Saura opina que no es pot generalitzar. En canvi, el Partit Popular és la formació política que més defensa els periodistes. La meitat dels diputats populars que van contestar la pregunta (4) creuen que generament els periodistes no fan tergiversacions. L'altra meitat opina que no es pot generalitzar. Els partits majoritaris coincideixen gairebé mil·limètricament en les seves postures, que d'alguna manera marquen el resultat global d'aquesta pregunta. El 42,5% dels diputats de CiU creuen que els periodistes no recullen fidelment les paraules dels polítics. El 42,5% dels parlamentaris del PSC opinen igual. És curiós que dos partits que disposen d'un ressò considerable en els mitjans de comunicació tinguin aquest recel dels periodistes. I segurament per aquesta raó els polítics es poden haver moderat en el moment de valorar la feina dels periodistes.

És impotant destacar, dins de CiU, els resultats dels parlamentaris d'UDC enquestats (8 dels 40 de CiU): un 25% dels diputats demòcrata-cristians creu que generalment no hi ha tergiversacions, i un 12,5% pensa que els polítics poden ser de vegades poc comunicatius. Només un 25% afirma rotundament que els periodistes no recullen fidelment les paraules dels polítics.

Està clar: els polítics no se'n fien, dels periodistes. “Un punt o una coma pot canviar tot el sentit d'una idea”, exclamen. I és que, de vegades, sembla que la millor solució per als polítics passaria perquè poguessin escriure ells els seus propis articles.

Creu que la premsa desacredita la política?

1. Sí.
2. És la política la que es desacredita sola.
3. No.
4. Hi ha mitjans que sí.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
Sí	13	3	-	1	-	1	18
La política es desacredita	12	3	1	1	2	7	26
No	11	-	-	1	2	9	23
Hi ha mitjans que sí	11	2	-	3	1	10	27

Els diputats del Parlament de Catalunya consideren que, tot i que hi ha mitjans que desacrediten la política, en general és ella mateixa la que rebaixa la pròpia credibilitat. Cap formació no demostra clarament tenir una línia de respostes preestablertes.

Del total de parlamentaris, més de la meitat escullen les respostes matisades, no pas les absolutes (com SÍ o NO).

L'afirmació “Hi ha mitjans que desacrediten la política” resulta la més comuna entre els diputats catalans, però només un punt per davant de “La política es desacredita sola”. Cal destacar que els parlamentaris consideren alguns mitjans més desacreditadors que altres.

Pel que fa al pensament dels diferents partits, ERC se sent clarament maltractada pels “desacreditadors” de la premsa, i CiU té dividit el cor entre justificar els mitjans (responen NO) o la desacreditació de la pròpia política, i carregar el mort del descrèdit a la premsa.

A la resposta “Hi ha mitjans que sí que desacrediten” és on es troben d'acord més parlamentaris del PSC. Però, globalment considerats, més de la meitat dels socialistes defensen la premsa. L'únic membre del Grup Mixt considera que “La política es desacredita ella sola”.

La meitat d'IC pensa que hi ha mitjans “desacreditadors”, i la resta es divideix a parts iguals entre les tres respostes restants. El PP també té majoritàriament una actitud de defensa de la premsa i de descrèdit dels polítics.

— La majoria dels diputats no culpa la premsa del seu descrèdit —

En el seu cas, la premsa política ha perjudicat o ha beneficiat la seva tasca política?

1. La premsa m'ignora.
2. M'ajuda.
3. Em perjudica.
4. A vegades m'ajuda, a vegades em perjudica.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
M'ignora	6	1	-	3	1	3	14
M'ajuda	16	1	-	3	1	19	40
Em perjudica	1	-	-	-	-	-	1
Ambdues coses	14	5	1	-	2	3	25

L'aspecte més destacat després de l'anàlisi dels resultats d'aquesta pregunta és el següent: Només una diputada del Parlament (Flora Sanabra, de Convergència i Unió, secretària alhora de la mesa del Parlament) ha contestat que la premsa l'ha perjudicat en la seva tasca política. Entre la resta dels enquestats, els que més s'acosten a aquesta posició diuen que a

vegades els mitjans els han perjudicat i d'altres els han ajudat.

Sobta que en el marc polític català, on la premsa és un element cabdal en la configuració dels conflictes, només un diputat se senti clarament perjudicat.

Un altre punt a destacar d'aquesta pregunta és el següent:

Els diputats dels partits majoritaris (CiU i PSC) se senten més aviat ajudats per la premsa (sobretot els socialistes), mentre que els membres dels partits minoritaris se senten més aviat ignorats pels mitjans de comunicació.

Pel que fa a l'anàlisi individual de cada grup, podem destacar el següent:

— Convergència i Unió: Un nombre important dels diputats de CiU pensen que la premsa els ajuda en la seva tasca (16, un 39%). Un percentatge una mica més petit (14, un 36%) considera que unes vegades la premsa els ajuda i d'altres els perjudica. Tot i que en aquestes ocasions s'han publicat informacions en el sentit que els diputats de segona fila de CiU

Històries d'amors i d'odis

La relació entre persones genera situacions curioses. El cas dels polítics i els periodistes no n'és pas una excepció.

Malgrat tot, els diputats al Parlament són reacios a explicar gaires anèdoctes. Quan se'ls demana que il·lustrin la relació que tenen amb els periodistes amb algun fet curiós, la majoria desplega un ventall d'excuses típiques: "La meua relació és estrictament professional", "El meu tracte amb ells és molt cordial", "Ja se sap que els periodistes fan la seva feina",...

Es poden comptar amb els dits d'una mà les anècdotes il·lustratives que vam aconseguir. Algunes ens mostren els nivells d'amistat que es poden establir entre periodista i polític. El diputat per CiU Raimon Escudé explica que, durant l'època de la transició, professionals de la comunicació i parlamentaris corrien plegats darrera una pilota. Malgrat tot, no tenim notícies que actualment es disputin aquests partits de futbol.

A nivell personal, moltes vegades se sorprenen els uns als altres. En ocasió del casament d'un conegut periodista polític, el diputat del PP Simó Pujol va fer un regal als nuvis. Pujol no havia estat convidat a la cerimònia, però volia demostrar al periodista el seu afecte. El regal va resultar molt més generós de l'habitual en aquests casos. El periodista va trucar al diputat per renyar-lo afectuosament: "En política no et passes mai, però amb això t'has passat", li va dir.

Aquesta també va de casaments. La història va començar malament, perquè un redactor va publicar una informació que perjudicava el diputat pel PSC Martí Carnicer. El polític es va enfadar molt, però, coses de la vida, van acabar sent molt bons amics. Tant, que el periodista va acabar convidat al casament de la filla de Martí Carnicer. Però no tot són flors i violes, també hi ha experiències negatives. Antoni Farrés, diputat per IC, va voler que constés en acta, en una sessió del Parlament, que segons els mitjans de comunicació només hi ha dos partits a

Catalunya. A la sortida l'esperaven dos ofesos periodistes que, agitant un mocador blanc, li demanaven l'orella, com si es tractés d'una cursa de braus.

Jordi Portabella, diputat per ERC, es va sentir ignorat pels periodistes. Va presentar la modificació d'una llei de protecció als animals, que va ser aprovada. Aquella mateixa tarda, un informatiu de Catalunya Ràdio va donar la notícia. Però, sorpresa!, no es va esmentar ni el nom de l'impulsor de la llei ni el seu partit. Per acabar d'arrodonir-ho, Catalunya Ràdio va entrevistar sobre aquest tema un polític que no hi tenia res a veure. Segons explica Portabella, es va queixar al director d'informatius, el qual li va respondre: "Els informatius d'autor els fem com volem". El diputat d'ERC no es queixa dels periodistes de base, sinó dels caps.

Un cas semblant al de Portabella és el que va viure Ernest Benach, també d'ERC. Va impulsar un debat entre les forces polítiques de l'Ajuntament de Reus, del qual és regidor. Benach en va portar tot el pes, tant de les negociacions com del mateix debat. TV3 va aparèixer quan la sessió ja havia acabat i va entrevistar els representants de les dues forces majoritàries a l'Ajuntament de Reus, PSC i CiU. Benach va demanar que l'entrevistessin també a ell, perquè havia estat el vertader interlocutor. La resposta de TV3, segons Benach, va ser desencoratjadora: "Tu no interesses".

Un cas a part és el de la diputada per Unió Democràtica Isabel Ruiz. Sembla ser que a alguns periodistes els és difícil mantenir la distància professional amb les parlamentàries joves i maques. Ruiz es queixa que més d'una vegada, amb l'excusa d'una entrevista, han intentat lligar amb ella.

Finalment, el màxim dirigent del PP a Catalunya, Aleix Vidal-Quadras, es va negar a dir quins mitjans de comunicació preferia, "per legítima defensa". ●

s'han queixat de la seva poca presència pública, CiU només té sis diputats que consideren que la premsa ignora la seva tasca com a polítics.

— ERC: Només un diputat d'ERC se sent ignorat, i també només un opina que la premsa l'ajuda en la seva tasca com a polític.

— IC: La meitat dels diputats se senten ignorats i l'altra meitat se senten beneficiats per la premsa.

— PP: Destaca l'alt percentatge de diputats que s'han considerat ajudats per la premsa al llarg de la seva tasca política (un 73.1%).

— PSC: Destaca l'alt percentatge de diputats que s'han considerat ajudats per la premsa al llarg de la seva tasca política (un 73.1%).

Què fa per contrarestar una informació que li és desfavorable?

Aquesta també és una pregunta oberta, i les respostes més comunes han estat les següents:

— Res.

— Intento replicar:

Tribuna d'opinió/roda de premsa/nota de premsa.

Parla amb el periodista.

Parla amb el periodista o amb el seu cap.

— Mai no he hagut de contrarestar res.

Entre els enquestats que han respost, alguns s'han manifestat positivament a més d'un ítem.

Quatre diputats no van respondre a aquesta pregunta (tres de CiU i un del PP).

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
Res	13	1	1	2	2	11	30
Repliquen	22	7	1	4	1	17	52
Tribuna/Nota premsa	10	6	1	1	-	6	24
Parla amb el periodista	3	1	-	3	-	1	8
Parla amb el periodista o amb el seu cap	5	-	-	1	-	4	10
Mai	2	-	-	-	1	-	3

Trenta dels diputats enquestats afirmen que no contraresten les informacions que els són desfavorables. Només tres parlamentaris asseguren que cap notícia els ha perjudicat. La resta (52 diputats) no sembla disposada a tolerar informacions que els perjudiquin sense intentar replicar.

Els partits que més repliquen són els de centre-esquerra, sobretot els diputats d'ERC: set dels vuit diputats republicans contesten sempre les informacions desfavorables.

La majoria dels parlamentaris que contraresten notícies que els perjudiquen ho fan per escrit, en una tribuna d'opinió o amb una nota de premsa. Només els polítics d'IC (tres de vuit diputats) es decanten per parlar personalment amb el periodista.

D'altra banda, tan sols deu dels enquestats intenten parlar amb algun cap del redactor de la informació que consideren desfavorable,

mentre que només 13 no especifiquen com contraresten les notícies que els perjudiquen. Els partits que menys repliquen són el PSC i el PP. En el cas del PP, de cinc diputats consultats només un afirma que contesta les notícies que el perjudiquen, però no especifica com. I pel que fa al PSC, cal destacar la postura d'un dels parlamentaris, que davant una informació desfavorable, diu, literalment: "En prenc nota".

Entre els polítics que afirmen no contrarestar notícies amb les quals no estan d'acord, destaquen el president del Parlament de Catalunya, Joaquim Xicoy, el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, Lluís Armet, i cinc alcaldes de sengles localitats catalanes.

Què és el que més tem quan parla amb un periodista?

Els enquestats han respost aquesta qüestió amb cinc variants:

No temo res.

Temo el que dic jo mateix.

Temo que se m'interpreti malament.

Temo que es tergiversi el que dic.

Temo caure en una conversa simplista o banal.

Aquesta qüestió no oferia opcions per escollir.

Les respostes dobles s'han comptabilitzat com a tals, i s'han inclòs ambdues.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
No temo res.	3	1	1	-	1	6	12
Temo el que dic jo	2	1	-	3	2	4	12
Malinterpretació	9	4	-	2	-	14	29
Tergiversació	7	3	-	-	2	5	17
Conversa banal	1	-	-	1	1	1	4

Dels 73 polítics que han contestat, 12 (tres de CiU i sis del PSC) diuen que no tenen por de res quan els periodistes els entrevisten.

Curiosament, també hi ha parlamentaris d'aquests grups (9 i 14, respectivament) entre els que temen que s'interpretin malament les seves declaracions. Aquest és el temor més estès, amb 29 polítics que ho creuen, gairebé el 40%.

Un de cada quatre parlamentaris diu que li fa por que es tergiversi el que ha dit. En total, són 46 els que han reconegut que la distorsió, intencionada (tergiversació) o no (malinterpretació) de les seves paraules és el que més els inquieta. Cal destacar que són els del PP i els d'IC els que més afirmen tenir por del que diuen ells mateixos, de no explicar-se amb claredat. La falta d'eficiència comunicativa dels polítics és la causa que el periodista no transcriu correctament el pensament de l'entrevistat i que sorgeixi la desconfiança.

— **Els periodistes d'ABC i El País, els menys apreciats per CiU i ERC** —

Creu que el tractament de la informació és diferent segons la ideologia del mitjà?

Sí: 83
 No: 1
 NS/NC: 2

La gran majoria dels parlamentaris enquestats creuen que la ideologia del mitjà influeix en el tractament de la informació periodística. Només un parlamentari de Convergència i Unió, Ramon Grau, contesta que el tractament de la informació no varia segons la ideologia del mitjà, tot i que es contradiu en afirmar que és lògic que a vegades es canviïn els continguts.

Encara que cadascun dels parlamentaris té una opinió formada sobre la qüestió, són pocs aquells que s'atreveixen a posar un exemple concret que reforci la seva idea.

Per una banda, l'opinió generalitzada apunta a diaris de Madrid, com *ABC* o *El Mundo*, com a difusors d'informació tendenciosa quan tracten temes relacionats amb Catalunya. Alguns parlamentaris, com és el cas d'Àngel Colom, d'ERC, titllen *ABC* de "barroer i feixista".

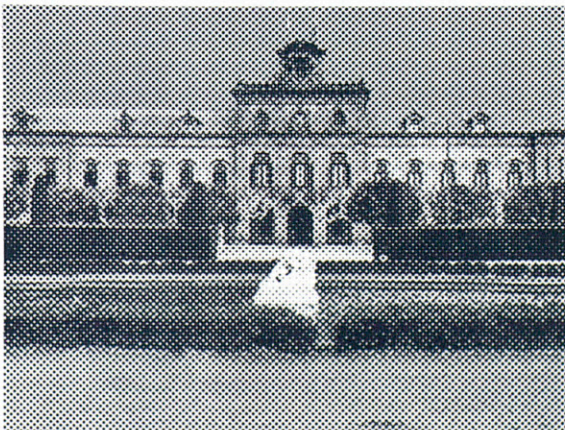
D'altres més moderats, com Joaquim Ferrer, de CiU, es queixen del tractament injust que hi rep la llengua catalana.

Pel que fa a les televisions, TV3 és la cadena més criticada pels militants socialistes. Els diputats del PSC denuncien la manipulació dels continguts de les seves informacions, que diuen que "sempre afavoreixen CiU".

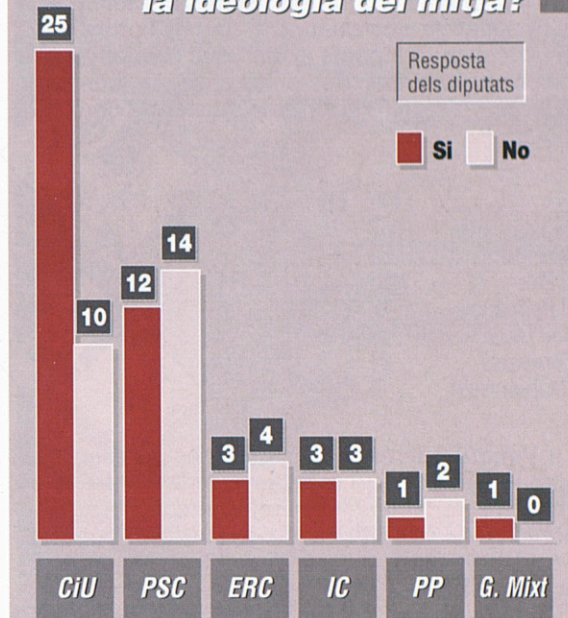
Altres parlamentaris mostren la seva preocupació per la formulació dels titulars que encapçalen els articles. Per exemple, Simó Pujol, del PP, es mostrava en desacord amb el titular d'una entrevista que li van fer i que no tenia res a veure amb el contingut. Quan va parlar amb el periodista, aquest li va dir que no hi havia posat el titular ell, i que "podria ser que el titular ja estigués fet fins i tot abans que es realitzés l'entrevista".

Josep Maria Reguant, del Grup Mixt, diu que el *Diari de Girona* és "brutalment parcial, com a conseqüència directa de la seva tradició arrelada a *Los Sitios*, diari del Movimiento". Segons Reguant, *El Punt* "és un altre exemple de desastre, amb un punt de vista sectari, cinquè poder comarcal i local".

D'altres parlamentaris, com Jaume Jané, d'UDC, creuen que, més que parcialitat política, hi ha diferents interessos "segons el temps i el grup de pressió que es troba al darrera". Per a ell, *La Vanguardia* és un clar exemple d'això.

Troba lògic que el tractament de la informació sigui diferent segons la ideologia del mitjà?

Troba lògic que el tractament de la informació sigui diferent segons la ideologia del mitjà?

	SÍ	% SOBRE EL TOTAL D'AFIRMATIUS	NO	% SOBRE EL TOTAL DE NEGATIUS
CiU	25	55,5	10	30,3
ERC	3	6,6	4	12,1
GM	1	2,2	0	0
IC	3	6,6	3	9
PP	1	2,2	2	6
PSC	12	24,4	14	42,4
TOTAL	45	100	33	100

Els diputats del Parlament de Catalunya afronten la pregunta formulada amb una certa divisió d'opinió. Entre aquells que l'han contestat, la majoria simple queda pels que pensen que sí, un 57%, davant de quasi un 43% que es decanten pel no.

En desglossar les respostes separant els resultats segons els grups parlamentaris, s'observa que a CiU els que ho troben lògic són el doble dels que els sembla que no (25 i 10, respectivament).

La resta dels grups parlamentaris mantenen un cert equilibri entre les dues postures. Els diputats d'ERC, PP i IC presenten gairebé un empat entre afirmacions i negacions.

Com a curiositat, es pot apuntar que un diputat socialista afirmava: "De premsa de partit sempre n'hi ha hagut, i nosaltres també en tenim".

— Els polítics consideren lògica la manipulació de la informació segons la ideologia del mitjà —

Anomeni per ordre descendent quins són els tres diaris que prefereix, i expliqui per què

Per facilitar la comprensió d'aquests resultats hem adjudicat una puntuació segons l'ordre de preferència: tres punts al diari que primer van escollir els diputats; dos punts al segon, i un punt al tercer. La taula recull les puntuacions de cada mitjà.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
La Vanguardia	67	13	2	9	8	43	142
Avui	84	10	-	5	-	7	106
El País	28	2	3	14	5	51	103
El Periódico	17	2	-	5	-	16	40
Nou Diari	3	8	-	2	3	5	21
Comarcals	21	3	1	-	-	8	33
El Observador	4	-	-	-	-	-	4

La Vanguardia és el diari amb més puntuació i amb una acceptació més homogènica entre tots els grups parlamentaris. Curiosament, però, només és el primer diari de grups tan diferents com ERC i el PP, encara que obté la segona posició a tots els altres grups.

L'Avui és el diari preferit pels diputats de CiU. De CDC, només Josep Varela l'ignora en la seva votació, i la majoria el situa en primera posició, com ho demostra el fet que 84 dels 106 vots recollits provenen de CiU. Cal destacar que els parlamentaris d'UDC difereixen dels seus companys de coalició: dels vuit demòcrata-cristians, cinc ignoren el diari *Avui* en les seves votacions i es decanten majoritàriament per *La Vanguardia*. En canvi, l'acceptació que rep *L'Avui* dels altres partits és desigual. Per una banda és ignorat pel PP i pel PSC (tret de Rosa Barenys, que l'esmenta en primer lloc), i d'altra banda, a ERC i a IC se'l valora de manera diversa.

El País és el diari que prefereixen els diputats del PSC, encara que per un avantatge curt respecte de *La Vanguardia* (51 a 43). El mateix passa amb IC. El PP situa *El País* en segon lloc de preferències, i aquest diari és poc valorat pels partits nacionalistes. A CiU hi és més valorat que *El Periódico* (28 sobre 17). Destaca també la puntuació baixa que rep dels parlamentaris d'Esquerra Republicana; només Jaume Rodri l'esmenta en segona posició. Josep Maria Reguant, ex-ERC i ara del Grup Mixt, li dona la màxima nota.

Els altres diaris estan a gran distància dels tres esmentats. En xifres relatives *El Periódico* té un cert èxit a IC, però al PSC, i sobretot a CiU, passa desapercebut. A ERC se l'esmenta, i al PP no obté cap vot.

El Nou Diari té un cert ressò entre els diputats d'ERC, on obté el tercer lloc entre les seves preferències. *El Observador*, en canvi, és citat per dos diputats de CiU.

Les causes principals donades pels parlamentaris a l'hora d'escollir un diari o un altre, se centren en la recerca d'una bona

informació en general o en l'àmbit de tractament de la informació. Al PSC, UDC i ERC també es té en compte la seriositat i el rigor del mitjà, mentre que a CDC i a IC alguns valoren els diaris per tradició i per hàbit. Només alguns diputats de CiU i Josep Maria Reguant tenen en compte la militància lingüística.

Quina emissora de ràdio prefereix, i per què?

Aquesta pregunta estava limitada a la tria de dues emissores. La taula mostra la distribució de les emissores triades en primera opció pels parlamentaris.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
CCRTV	39	8	-	3	-	5	55
RNE	1	-	-	-	1	9	11
SER	-	-	-	1	-	4	5
RÀDIO 4	-	-	1	-	-	2	3
COPE	-	-	1	-	1	-	2
ANTENA 3	-	-	-	-	1	-	1

Segons les enquestes, les emissores de ràdio que més escolten els diputats són aquelles que formen part de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió de Catalunya (CCRTV) —amb un clar predomini de Catalunya Ràdio—, seguides de RNE i la SER (amb 11 i 6 vots, respectivament).

CiU manté una fidelitat gairebé absoluta a les emissores de la CCRTV, tret del cas d'Araceli Vandrell, que es decanta per RNE per la cobertura territorial de la informació. Les preferències dels socialistes catalans apunten cap a un lleuger avantatge de RNE, respecte de la resta d'emissores. ERC és l'únic partit parlamentari que guarda una fidelitat rotunda a les emissores de la CCRTV, si bé és molt curiós observar que l'ex-membre d'aquest partit Josep Ma. Reguant, ara component solitari del Grup Mixt, és l'únic membre del Parlament que prefereix la COPE, per la seva seriositat. A IC hi ha un lleuger predomini també de la CCRTV, i el PP és l'únic partit en què cap dels seus membres tria una de les emissores de la CCRTV, sinó que mantenen un vot dispers entre la COPE, RNE i Antena 3 Ràdio. Victor Ros, del PP, diu que prefereix la COPE i Antena 3 per la "seva objectivitat en les tertúlies".

Els motius que expressen els parlamentaris per fer aquesta tria són diversos, però podem destacar diferents casos. Així, només 8 dels 86 enquestats diuen que tenen en compte la seriositat del mitjà a l'hora de fer la tria. Per tant, la rigorositat informativa no és un element preponderant a l'hora d'escollir una emissora de ràdio.

La militància lingüística és un dels principals motius de tria per CiU (15 parlamentaris),

— **La majoria dels diputats de CiU llegeixen l'Avui, escolten Catalunya Ràdio i miren TV3** —

alguns membres del PSC (2), un d'ERC i un d'IC. Però la raó més adduïda pels parlamentaris a l'hora de seleccionar una emissora és la quantitat o la qualitat d'informació general que emet (38'4%).

Quina cadena de televisió prefereix, i per què?

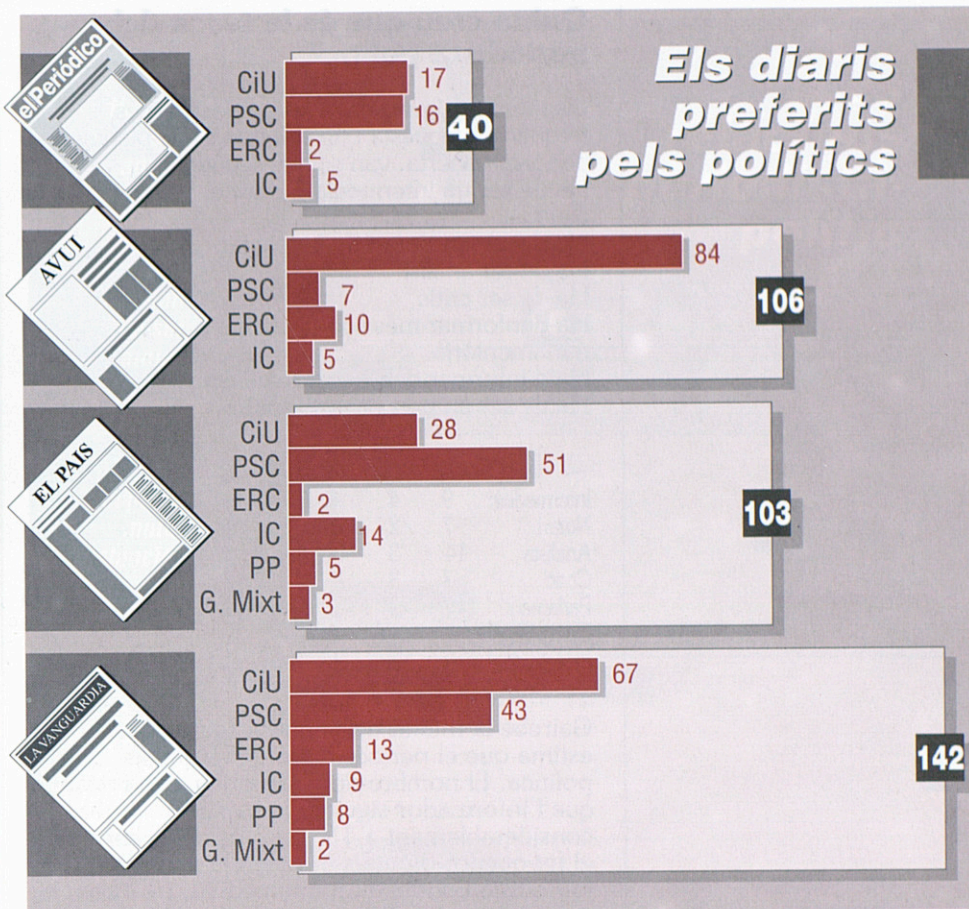
En aquest cas la resposta estava limitada a la tria d'una sola cadena televisiva. Les següents dades mostren les preferències dels diputats enquestats.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
TV3/C33	38	8	1	4	4	2	54
TVE	-	-	-	-	1	14	15
La 2	-	-	-	1	-	4	5
A 3 TV	-	-	-	-	1	1	2
C +	-	-	-	-	-	2	2

En el cas de les cadenes de TV, trobem uns resultats força significatius. Tots els membres de CiU trien TV3 —tret de 2 casos que escullen el Canal 33 i dos més que no han contestat—. Els membres del PSC, en canvi, prefereixen TVE, tot i que hi ha un vot una mica més dispers. La resta d'observacions no mostren cap fet rellevant. ERC es manté, en bloc, fidel a TV3; IC majoritàriament també, tot i que el vot de Joan Saura dona preferència a La 2. Els membres del PP són, com en l'elecció de diaris i ràdios, els qui més els costa decidir-se.

Conveguts i demòcrata-cristians basen la seva tria —més que en el cas dels diaris— en la militància lingüística i el sentimentalisme, principalment, i tot seguit en la informació general. Els socialistes catalans, en canvi, mencionen primordialment la informació general com a argument de la seva opció. Rosa Martí, del PSC, aclareix que tria TVE-1 "perquè no està manipulada políticament; si més no, no com TV3". Joan Ferran i Serafini, del mateix partit, prefereix les públiques en general perquè tenen més rigor i més qualitat, i "perquè a les privades hi surt massa pit i cuixa". En la tria d'ERC, si bé és unànime, no hi destaca un únic motiu. Crida l'atenció, però, l'opinió de Joan Puigercós, membre d'aquesta formació, en el sentit que, tot i que afirma que TV3 és un model de manipulació informativa a favor del govern de la Generalitat, opina que "la qualitat és més alta que en les cadenes espanyoles". Tant en el cas dels republicans com el d'IC, els motius de la tria combinen el sentimentalisme, la militància lingüística, la tradició i la informació general.

Globalment, podem dir que és TV3 la que guanya la lluita per l'audiència al Parlament de Catalunya, seguida de lluny per TVE. Queda palès el fracàs de les cadenes privades en l'àmbit parlamentari.

— La major part dels diputats socialistes llegeixen El País, escolten RNE i miren TVE —

Quina creu que és la tasca del periodista polític?

De manera simplificada les respostes més freqüents a aquesta qüestió, que es va plantejar de forma oberta, van ser les següents:

Ha de ser un intermediari entre el polític i el ciutadà.

Ha de ser un notari de la realitat.

Ha de fer anàlisi.

Ha de ser crític.

Ha d'informar més sobre l'activitat parlamentària.

Ha d'informar dels barris i de l'activitat sindical.

Ha de ser un bon professional.

	CDC	UCD	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
Intermediari	9	4	-	-	-	2	11	26
Notari	7	2	2	1	1	-	4	17
Analista	14	3	3	-	1	2	11	34
Crític	7	3	-	-	2	2	5	19
Parlament	7	3	3	-	1	1	8	23
Barris/Sind.	-	-	-	-	2	-	-	2
Professional	4	1	2	-	1	-	7	15

Gairebé la meitat dels entrevistats (34 de 86) estima que el periodista ha de fer anàlisi política. El nombre de casos en què es reclama que l'informador sigui crític baixa considerablement a 19. Això és coherent amb el fet que 26 diputats entenen la tasca del periodista com la d'un intermediari, i 17 com la de notari de la realitat. Un total de 44 consideren el reporter únicament com a fil conductor.

Un nombre considerable (23) demana un seguiment rigorós i habitual de l'activitat diària al Parlament. Només dos diputats, d'IC, diuen que cal que el periodista informi més sobre els barris i l'activitat sindical.

Encara que hi ha altres preguntes que s'hi refereixen, 15 polítics aprofiten aquesta per afirmar que el periodista ha de ser un "bon professional". No s'aprecien diferències ostensibles en comparar els resultats per grups.

Quines qualitats creu que ha de tenir un periodista de la secció de política?

Aquesta pregunta permetia un ampli ventall de respostes, que han estat agrupades en les següents qualitats:

	Diputats que contesten sí, en xifres absolutes
Format, entès	35
Honestedat	21
Rigorositat, professionalitat, objectivitat	52
Independent, amb criteri propi	11
Tenir bones relacions amb els polítics	5

Només 11 dels diputats enquestats han contestat clarament que la independència i el criteri propi són valors essencials del periodista que cobreix la informació política. En canvi, la majoria de diputats aprecien la rigorositat, la professionalitat i l'objectivitat com a qualitats imprescindibles del periodista polític. Paradoxalment, són pocs els parlamentaris que associen de manera explícita la professionalitat a la independència del periodista.

Cinc dels enquestats han contestat obertament que la qualitat essencial del professional del periodisme és principalment la de "tenir bones relacions" amb el polític.

D'altra banda, destaca que els parlamentaris catalans també valorin la formació dels periodistes polítics i el coneixement dels temes dels quals informen. Això denota un cert grau d'insatisfacció entre els polítics per la formació dels periodistes (vegeu també en aquest sentit els resultats confluents de la pregunta I: 38 dels diputats enquestats demanen un tractament millor i més aprofundit de la informació).

Per quins aspectes de la política que normalment passen per alt s'haurien d'interessar els periodistes?

Aquesta també és una pregunta oberta i no excloent, de manera que els parlamentaris podien respondre lliurement. Només per facilitar la tabulació hem agrupat les respostes en els següents ítems:

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
Informació parlamentària	7	2	-	1	-	4	14
Informació comarcal	-	-	-	-	1	3	4
Informació econòmica	2	-	-	1	-	2	5
Temes de fons	18	3	-	3	1	13	38
Aspectes positius dels polítics.	10	1	-	-	-	3	14
Allò que interessa els lectors	2	-	-	-	2	3	7
Ja està bé el que fan	3	1	1	-	2	-	7

El tractament de temes de fons, els aspectes positius de la tasca dels polítics i la informació parlamentària són els aspectes principals que, segons els diputats enquestats, haurien de tractar els periodistes i que normalment passen per alt. Aquesta resposta és interpretable com una crítica als periodistes en el sentit que no aprofundeixen prou en els temes que tracten i que sovint es queden només en una anàlisi superficial (vegeu en aquest sentit els resultats confluents de la pregunta "Qualitats que ha de tenir un periodista": 52 diputats aprecien la

— **"Si el periodista vol opinar, que s'entrevisti ell mateix", diu Antoni Comas** —

rigorositat, professionalitat i objectivitat del periodista). Els partits compromesos en la gestió del poder —10 de CiU i 3 del PSC— són els més interessats a demanar una més àmplia cobertura dels aspectes positius de les seves actuacions. En canvi, cap diputat del PP ni d'IC destaca aquest ítem.

D'aquestes dades també podem destacar que només 14 diputats diuen que la premsa hauria d'informar més sobre les activitats parlamentàries, i entre ells no n'hi ha cap del PP. L'opció menys triada pels parlamentaris —només quatre— és que s'informi més sobre les comarques. Destaca també que cap diputat de CiU no considera que la premsa hauria de donar més informació comarcal, tot i comptar amb un elevat nombre de parlamentaris provinents d'aquest àmbit.

Resulta sorprenent que, en l'actual època de crisi econòmica, només 5 dels parlamentaris enquestats hagin escollit l'economia com un tema que caldria tractar més. Puntualment es reclama un major tractament de les notícies sobre la Unió Europea i la política internacional. Destaca també que Joan Puigercós (ERC) creu que no s'informa prou dels afers de corrupció i dels pactes de silenci que caracteritzen algunes tasques polítiques.

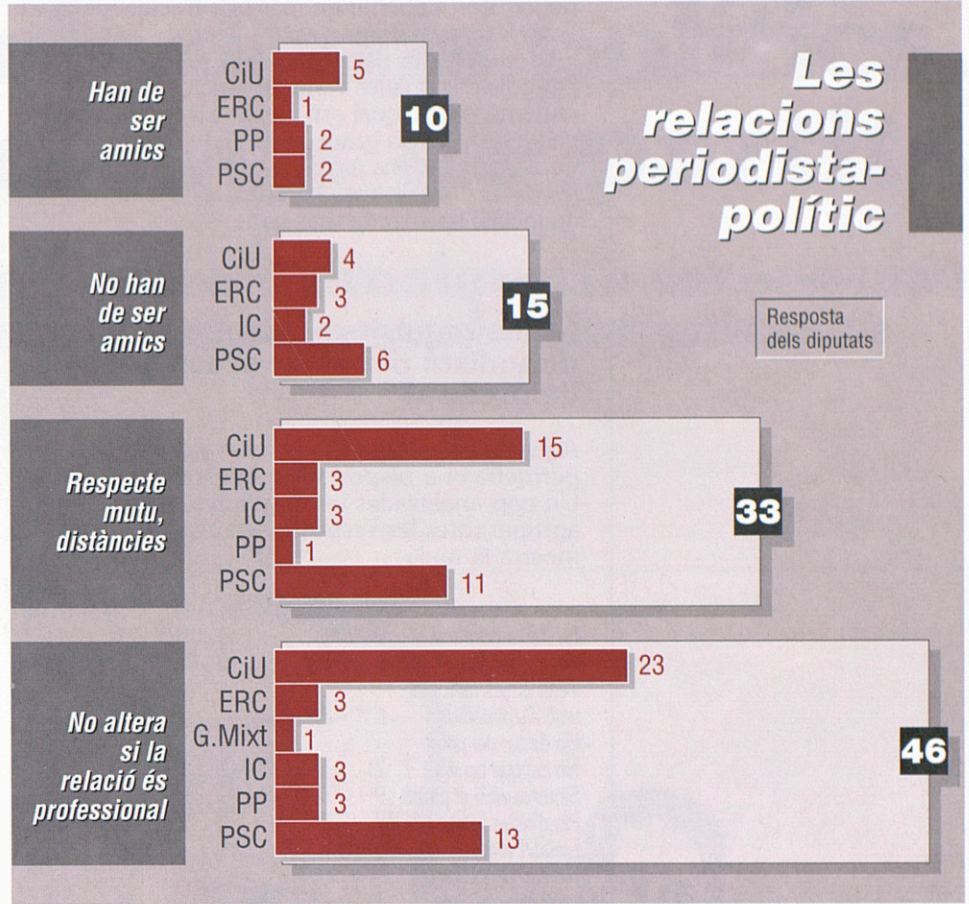
Els diputats del PP donen respostes elusives: dos d'ells pensen que els informadors haurien de destacar el que interessa als lectors, mentre que dos més creuen que la premsa ja informa del que cal informar.

L'amistat periodista-polític, quins obstacles comporta de cara a aconseguir una informació imparcial?

No han de ser amics		L'amistat no altera la relació professional	
CiU (4)	10.0%	CiU (23)	58.5%
ERC (3)	37.5%	ERC (3)	37.5%
G. MIXT.	-	G. MIXT. (1)	100.00%
IC (2)	33.3%	IC (3)	50.0%
PP	-	PP (3)	60.0%
PSC (6)	23.1%	PSC (13)	50.0%
TOTAL (15)	17.4%	TOTAL (46)	53.5%

Han de ser amics		Respecte mutu/distàncies	
CiU (5)	12.5%	CiU (15)	38.5%
ERC (1)	12.5%	ERC (3)	37.5%
G. MIXT.	-	G. MIXT.	-
IC	-	IC (3)	50.0%
PP (2)	40.0%	PP (1)	20.0%
PSC (2)	7.7%	PSC (11)	42.3%
TOTAL (10)	11.6%	TOTAL (33)	38.4%

Podem observar que la relació periodista-polític s'emmarca, principalment, en un context de professionalitat. Els diputats dels diferents partits tenen consciència de la frontera necessària que s'ha d'establir entre l'amistat

personal i l'estricta relació professional, però, tanmateix, el percentatge d'enquestats que rebutja l'amistat per si mateixa és molt baix (17.4%).

Gairebé la meitat dels parlamentaris enquestats considera que l'amistat entre periodista i polític pot arribar a ser un obstacle seriós en l'exercici del treball periodístic objectiu. Només un escàs 11% veu necessària l'amistat amb els professionals de la comunicació.

Un fet remarcable, però, és que en les forces minoritàries hi ha un grau més elevat de desconfiança respecte al paper que poden tenir els mitjans de comunicació. La major part de parlamentaris dels partits amb més representació al Parlament es mostren més confiats a l'hora de jutjar la professionalitat dels periodistes. D'aquí podem extreure que les formacions minoritàries consideren que el tractament que se'ls dispensa no els és del tot favorable. Això ens porta a la polèmica d'esbrinar si la premsa, la ràdio i la televisió només responen als interessos del poder o bé si són capaços de reflectir la pluralitat d'una societat democràtica.

Per la seva banda, CiU i PSC, segons la confiança que semblen disposar en els

— La independència de l'informador polític no és considerada una qualitat essencial —

periodistes, se sentirien més ben tractats per part dels mitjans de comunicació.

En conclusió, la percepció de la relació entre periodistes i polítics varia en funció del grup parlamentari al qual estigui adscrit el diputat enquestat. En els grans partits la consideració del paper dels mitjans és millor que la que existeix a les petites forces (tot i les crítiques que altres enunciats hauran de matisar).

Quins requisits ha de reunir un periodista per estar al seu gabinet de premsa?

Aquesta pregunta era oberta, i per tant permetia una resposta lliure dels enquestats. Un cop analitzades les enquestes, s'han agrupat totes les respostes en els ítems que mostra la taula.

	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
La meua confiança	2	1	-	1	1	6	11
Ser un bon RR PP.	6	3	-	2	-	2	13
Tenir bones relacions amb els periodistes	6	3	-	-	2	3	14
Ha de ser del partit	-	-	-	-	-	2	2
No cal que ho sigui	3	1	-	2	-	-	6
Sintonia amb el partit	9	3	-	1	1	2	16
Ha d'estar format	17	3	-	5	2	12	39
Lleial/Fidel	5	-	-	-	2	6	13
No ser periodista professional	1	-	-	-	-	-	1
Altres	13	2	1	3	1	8	28

Un 45,3% dels diputats del Parlament entrevistats exigiria una bona formació professional als periodistes del seu gabinet de premsa. La resta d'enquestats prefereixen altres condicions, com ara que fos un bon relacions públiques, que tingues el carnet de militant del partit o que fos lleial al grup polític pel qual haurien de treballar. El partit que dona més importància a la formació del periodista és IC: cinc de sis entrevistats. En la resta de partits la meitat dels enquestats donen a aquesta variable la màxima prioritat.

Tenir la confiança del polític és una de les condicions que demanarien gairebé un 13% dels diputats enquestats al periodista del seu gabinet de premsa. El PSC és el partit que considera més necessària aquesta confiança, ja que una quarta part dels seus diputats l'han esmentada en les seves respostes. La resta de formacions polítiques no la consideren un requisit indispensable per treballar en el seu gabinet.

En canvi, un 15% dels enquestats consideren que el periodista de gabinet de premsa ha de ser sinònim de bon relacions públiques. El PSC i CiU són els grups que menys importància hi donen, mentre que tres diputats d'ERC desitjarien que els periodistes del seu gabinet mantinguessin, per damunt de tot, unes bones relacions públiques amb tots els sectors socials.

Aquests mateixos partits, juntament amb el PP, els tres grups amb menys representació al Parlament, demanarien també que el periodista tingues bones relacions amb tots els mitjans de comunicació.

Dels 86 diputats enquestats, només dos —tots dos del PSC—, voldrien que els periodistes del seu gabinet de premsa disposessin a la vegada del carnet de militant del partit. La resta de parlamentaris no ho esmenten. Ara bé, són només sis els diputats que matisen que el periodista "no cal que sigui militant del partit".

Dels altres partits polítics, aproximadament un 18% agrairien que el periodista del seu gabinet mantingués una sintonia ideològica amb el partit. Els parlamentaris del PSC són els que menys es decanten per aquesta resposta, mentre que són els qui més acceptarien la militància.

Només el 15% dels 86 diputats enquestats consideren important la lleialtat/fidelitat en un periodista del seu gabinet. El PP i CiU, els partits d'ideologia més conservadora, destaquen en la preferència per aquest valor, amb un 40 i un 35%, respectivament. En canvi, ni ERC ni IC no tindrien en compte aquest requisit en un periodista del seu gabinet de premsa.

Cal destacar també que un 32% dels diputats enquestats exigiria altres requisits a un periodista, com honestedat, honradesa, intel·ligència, ètica professional, discreció, credibilitat en allò en què treballa i persuasió.

Podria dir el nom del mitjà on hi ha el periodista que menys aprecia?

MITJANS	CiU	ERC	GM	IC	PP	PSC	TOTAL
ABC	6	1	-	1	-	4	12
Antena 3	-	-	-	1	-	-	1
Avui	-	-	-	-	-	1	1
COPE	1	-	-	-	-	-	1
D. Tarragona	-	1	-	-	-	-	1
El Punt	1	-	-	-	-	-	1
El Mundo	-	-	-	-	-	2	2
Nou Diari	-	-	1	-	-	-	1
Observador	-	-	-	1	-	-	1
El País	4	6	-	-	-	1	11
El Periódico	-	-	-	-	-	1	1
TVE-2-Cat.	1	-	-	-	-	-	1
TV3	-	-	-	-	-	1	1
La Vanguardia	-	-	-	-	-	1	1

Amb les dades recollides, no es pot arribar a determinar una correspondència total en la relació entre els partits polítics i les seves poques simpaties vers els periodistes d'alguns mitjans. El principal escull que ens impedeix fer-ho és que una gran part dels enquestats no ha contestat aquesta pregunta. ●

— Al periodista del gabinet de premsa li exigeixen que sigui bon relacions públiques, i que tingui sintonia amb el partit —